

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/53/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321203868
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2321203868.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. XXX/X, D., o zaplatenie 1.150 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 18. mája 2022, č.k. 22Csp/164/2021-75, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvoinstančný súd výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 54a, § 101, § 103 a § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2 a § 2 písm. a), b) a d) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“). O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k skutkovým zisteniam, že žalobca si uplatňuje nárok zo zmluvy zo dňa 03.12.2013 a to z poskytnutia revolvingového úveru s výškou kreditného rámca 500,- eur. Skutočnosť, že ide o revolvingový úver vyplýva zo znenia Zmluvy, vyjadrenia žalobcu zo dňa 15.12.2021, ako aj z predloženého prehľadu čerpania úveru žalovaným. Bezúčelový revolvingový úver (úver z karty), dojednaný účastníkmi zmluvy ako druhý produkt zmluvy, bol dohodnutý na dobu neurčitú - čo je výslovne uvedené aj v Hlave 8. § 9 súdu predložených úverových podmienok pre hotovostný a revolvingový úver platnými od 15.10.2013, ako neoddeliteľnej súčasťou Zmluvy. Žalobca tvrdil, že v predmetnom prípade nebola dohodnutá pravidelná mesačná splátka a nie je možné určiť, ktorou sa dostal žalovaný do omeškania a mal za to, že všeobecná trojročná premičacia doba na uplatnenie práva tak uplynie 11.10.2021. Z predložených listinných dôkazov a to zo Zmluvy a ÚP však vyplýva, že v predmetnom prípade bola dohodnutá pravidelná mesačná splátka (percentuálna časť z nesplatennej dlžnej čiastky k poslednému dňu účtovného obdobia), ako aj lehota splatnosti jednotlivých splátok a začiatok plynutia tejto lehoty (vždy k 20. dňu v mesiaci, pričom prvá splátka sa stáva splatnou

k 20. dňu mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu úveru). Zároveň z predložených ÚP (hlava 7., § 3 písm. a) a hlava 11., §9) vyplýva, že veriteľ má právo úver zosplatiť, teda žiadať o zaplatenie celej pohľadávky v súlade s ust. § 565 OZ. Keďže medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť aj špeciálne ustanovenie k ust. § 565 OZ, ktorým je ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh. Plynutie premlčacej doby právne upravený v ust. § 103 OZ, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročný celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z tohto ustanovenia nevyplýva, aby počiatok plynutia premlčacej doby mal nastať až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní. Výzvou zo dňa 11.10.2018 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že v dôsledku jeho omeškania s úhradou záväzkov, vyplývajúcich z úveru č. 6705047797 poskytnutého na základe úverovej zmluvy č. 4312010433, ho právny predchodca žalobcu vyzýva k splateniu celého úveru čerpaného na základe tejto zmluvy, pričom výška dlžnej čiastky bola uvedená až vo výške 1.728,46 eur. Ku dňu 11.10.2018 tak došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Z uvedeného vyplýva, a to s poukazom na ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, že keďže k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo dňa 11.10.2018, mohlo sa tak stať najskôr pre nesplatenie splátky splatnej dňa 20.6.2018, pretože s touto splátkou bol žalovaný ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (11.10.2018) v omeškaní aspoň tri mesiace. S ďalšími splátkami splatnými dňa 20.07.2018, 20.08.2018 a 20.09.2018 bol žalovaný v omeškaní ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru menej ako tri mesiace. Odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (20.06.2018) začala plynúť premlčacia doba pre celý zosplatený dlh. Žalovaný sa nezaplacením splátky splatnej dňa 20.06.2018 riadne a včas dostal do omeškania a od tohto dňa začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť zostatku dlhu žalovaného s prihliadnutím na zosplatenie úveru. Trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ustanovenia § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka tak uplynula dňa 20.06.2021. Keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 11.10.2021, teda oneskorene, žalobcovi nebolo možné takto premlčané právo priznať (§ 100 OZ). Vzhľadom k uvedenému súd žalobu zamietol. Žalovanému ako strane, ktorá mala v konaní plný úspech, vzniklo právo na plnú náhradu trov konania voči žalobcovi. Žalovanému však súd náhradu trov konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnil a ani mu žiadne v súvislosti s týmto konaním nevznikli.

Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok preskúmal a zmenil tak, že žalobe vyhovie, alebo ho zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolanie odôvodnil tým, že sa nestotožňuje s právnym posúdením veci súdom (vzhľadom na danosti súdeného prípadu nie je možná aplikácia nižšie uvedených ustanovení, ktoré aplikoval okresný súd a vec podľa názoru žalobcu nesprávne právne posúdil), v zmysle ktorého v prípade, ak dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa ust. § 565 OZ - tak ako v súdenom prípade podaním zo dňa 11.10.2018 - potom v zmysle ust. § 103 OZ začína plynúť premlčacia doba pre všetky splátky úveru splatné do budúca od tej splátky úveru, s ktorou bol dlžník v omeškaní aspoň tri mesiace pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru (v posudzovanom prípade už splátka úveru splatná dňa 20.06.2018). Žalobca má za to, že z vykonaných dôkazov v súdnom konaní jednoznačne vyplýva, že v zmluve absentovala medzi pôvodným veriteľom a žalovaným dohoda o plnení v splátkach na dobu určitú. V Zmluve bol dohodnutý len predschránený úverový rámec do výšky 500,- eur (bez ohľadu na to, že splatnosť mesačnej splátky, ktorej výška nebola špecifikovaná, bola dohodnutá ku 20. dňu v mesiaci), na čo súd vo svojom rozhodnutí neprihliadol a touto skutočnosťou sa už ďalej nezaoberal. Poukázal na skutočnosť, že zmluva bola v spornom prípade uzavretá na dobu neurčitú. Žalobca je preto názoru, že pôvodný veriteľ si stanovil čas povinnosti pre vyplatenie dlhu dlžníkom, a to zaslaním podania zo dňa 11.10.2018 (označeným ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“), v ktorom žalovaného vyzval na splnenie dlhu v zmysle ust. § 563 OZ. V uvedenom prípade bola zmluva vypovedaná listom zo dňa 11.10.2018 bez ohľadu na jej názov s označením ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Na základe tohto podania právny predchodca žalobcu vypovedal uzatvorenú Zmluvu, čím mu zároveň vznikol voči žalovanému nárok (actio nata) domáhať sa poskytnutých finančných prostriedkov v zmysle ust. § 563 OZ. Premlčacia doba tak v zmysle § 101 OZ začala plynúť najskôr dňa 12.10.2018,

t.j. od dňa nasledujúceho po vyhotovení výpovede zmluvy. Poukázal na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 3Cdo/250/2014. Žalobca zastáva názor, že premlčacia doba nemohla začať plynúť pred výzvou na zaplatenie dlhu zo Zmluvy, nakoľko žalobcovo právo nebolo „actio nata“, a teda v prípade podania žaloby na príslušný súd pred zaslaním výpovede a ukončením zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným by bola žaloba zamietnutá ako predčasne podaná, nakoľko žalovaný mohol v zmysle uzatvorenej zmluvy naďalej čerpať finančné prostriedky do výšky úverového limitu a splácať pohľadávku spôsobom dojednaným v zmluve. Na základe uvedeného má žalobca za to, že svoj nárok si mohol s úspechom uplatniť na súde až po ukončení zmluvy, a preto k začatiu plynutia premlčacej doby došlo najskôr dňa 12.10.2018. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 31.07.2008 sp. zn. 4Cdo/146/2008, ktoré sa odklonilo od doterajšej judikatúry (R 28/84). Vzhľadom ku skutočnosti, že premlčacia doba začala plynúť podľa názoru žalobcu najskôr odo dňa 12.10.2018, s poukazom na to, že žaloba bola na súde podaná dňa 11.10.2021 má žalobca za to, že si svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby a pokiaľ súd prvej inštancie dospel k opačným záverom, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca ďalej poukazuje na to, že z odôvodnenia súdu vôbec nie je zrejmé, či súd pri posudzovaní premlčania na vec aplikoval zákon č. zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý nadobudol účinnosť od 27.03.2020. V zmysle ust. § 1 uvedeného zákona: lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú, b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Odvolateľ považuje za potrebné poukázať aj na to, že ak by aj hypoteticky bolo potrebné na daný prípad aplikovať ust. § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ a § 103 OZ, z listinných dôkazov priložených k podanej žalobe je zrejmé, že určenie začiatku plynutia premlčacej doby podľa § 103 OZ, tak, ako v prejednávacom prípade určil súd (t.j. od splátky splatnej 20.06.2018, ktorá tri mesiace predchádzala zosplateniu) vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci súdom, a to z nasledovných dôvodov. Žalovaný sa logicky medzi splátkou, pre ktorú nastane vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a samotným vyhlásením mimoriadnej splatnosti ani nemôže dostať do trojmesačného omeškania, lebo ak je splátka splatná (ako v tomto prípade) 20.06.2018 a právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zanikne splatnosťou nasledujúcej splátky, t.j. 20.07.2018, žalobca má na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti čas medzi týmito dvoma dátumami – to znamená nie viac ako 30 resp. 31 kalendárnych dní. Z toho vyplýva, že výklad súdu, že medzi splátkou, pre ktorú došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti a vyhlásením mimoriadnej splatnosti, musí byť dlžník v omeškaní aspoň tri mesiace, je v praxi nemožný a z právnych predpisov nevyplýva. Žiadnym výkladom nemožno dospieť k záveru, že k uplatneniu práva podľa § 565 OZ dochádza pre nesplnenie inej splátky, než tej, ktorá bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva – nakoľko iný výklad je v priamom rozpore s druhou vetou ust. § 565 OZ. Ak teda veriteľ uplatňuje právo podľa § 565 OZ v právnom vzťahu vzniknutom zo spotrebiteľskej zmluvy, musí byť spotrebiteľ v 3 mesačnom omeškaní s platením splátok (ako vyžaduje ust. § 53 ods. 9 OZ), musí byť súčasne upozornený na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ (ako vyžaduje ust. § 53 ods. 9 OZ), avšak napriek tomu môže byť toto právo dodávateľom uplatnené v zmysle druhej vety ust. § 565 OZ len pre nesplnenie splátky, ktorá bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva, teda v súdenom prípade splátke splatnej 20.09.2018 (od ktorej splatnosti sa odvíja začiatok plynutia premlčacej doby). Vzhľadom ku skutočnosti, že premlčacia doba začala plynúť (za predpokladu, že sa na daný prípad aplikujú zákonné ustanovenia §565 OZ v spojení s §53 ods. 9 OZ a § 103 OZ, s čím sa žalobca nestotožňuje) najskôr odo dňa 21.09.2018 a po aplikácii ustanovení § 1 a § 8 zák. č. 62/2020 Z. z. by tak uplynula najskôr dňa 06.11.2021 (21.09.2021 + 76 dní).

Žalovaný s odvolaním žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté

rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods.1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v kontexte odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom, a to so zameraním na posúdenie, či súd prvej inštancie dospel k správneému záveru ohľadom premlčania uplatneného nároku.

Ťažiskovým odvolacím dôvodom bolo, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku premlčania, keď mal za preukázané, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo dňa 11.10.2018, pričom sa tak mohlo stať najskôr pre nesplatenie splátky splatnej dňa 20.6.2018, pretože s touto splátkou bol žalovaný ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní aspoň tri mesiace. Trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ustanovenia § 103 vety druhej OZ teda podľa odvolateľa nemohla uplynúť dňa 20.06.2021. Argumentoval tým, že z vykonaných dôkazov v súdnom konaní jednoznačne vyplynulo, že v zmluve absentovala medzi pôvodným veriteľom a žalovaným dohoda o plnení v splátkach na dobu určitú. Veriteľ preto nemohol pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu. Pôvodný veriteľ si stanovil čas povinnosti pre vyplatenie dlhu dlžníkom, a to zaslaním podania zo dňa 11.10.2018 (označeným ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“), v ktorom žalovaného vyzval na splnenie dlhu v zmysle ust. § 563 OZ. V uvedenom prípade bola zmluva vypovedaná listom zo dňa 11.10.2018 bez ohľadu na jej názov s označením ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Premlčacia doba tak podľa žalobcu v zmysle § 101 OZ začala plynúť najskôr dňa 12.10.2018, t.j. od dňa nasledujúceho po vyhotovení výpovede zmluvy.

Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Využitie dispozitívneho úkonu veriteľa vo forme žiadosti o splatenie celej pohľadávky je vo svojej podstate sankciou za omeškanie dlžníka s plnením splátok v podobe straty výhody splátok. S tvrdením odvolateľa, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným dohoda o plnení v splátkach absentovala a preto nebolo možné ani využiť možnosť žiadať splateného dlhu naraz, sa nemožno stotožniť. Súd prvej inštancie správne zhrnul v bode 24. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že pravidelná mesačná splátka bola dohodnutá vo výške percentuálnej časti z nesplatennej dlžnej čiastky k poslednému dňu účtovného obdobia. V samotnej úverovej zmluve sa uvádza ohľadom splátok len ich termín, a to 20. deň v mesiaci. Podľa úverovej zmluvy sa však za jej neoddeliteľnú časť považujú úverové podmienky, ktoré žalobca v konaní predložil spolu so samotnou zmluvou. Súd prvej inštancie správne poukázal na hlavu 11. a 12. úverových podmienok, ktoré sa týkajú splácania revolvingového úveru a stanovenia výšky splátky úveru z karty, kde je uvedené, že pravidelná mesačná splátka je vo výške percentuálnej časti z nesplatennej dlžnej čiastky k poslednému dňu účtovného obdobia, pričom sa mení podľa výšky nesplatennej dlžnej čiastky. Ak vypočítaná splátka bude nižšia ako 12,- eur (tzv. splátkové minimum), platí že splátka je

vo výške splátkového minima. Z uvedeného je zjavné, že bola medzi pôvodným veriteľom a dlžníkom došlo k dohode o tom, že úver bude splácaný v pravidelných mesačných splátkach, nebola dohodnutá iba výška samotnej splátky, okrem minimálnej výšky splátky (12,- eur). Výška splátky podľa úverových podmienok závisela od výšky nesplateného zostatku dlhu, pričom z priloženého prehľadu čerpania z revolvingovej karty mal súd prvého stupňa za preukázané, že k prvému čerpaniu z revolvingovej karty vo výške 200,- eur prišlo až 29.06.2017, hoci zmluva bola uzavretá dňa 03.12.2013, teda žalovaný nevyčerpal jednorazovo celý úverový rámec vo výške 500,- eur. Odvolateľ k žalobe priložil Výzvu k splateniu celého úveru zo dňa 11.10.2018 a uviedol skutkové tvrdenia ohľadom jednorazového zosplatenia dlhu ku dňu 11.10.2018 (napr. aj vo vyjadrení 14.12.2021, ktorým žalobca reagoval na výzvu súdu). Neskoršia zmena skutkových tvrdení, že k jednorazovému zosplateniu úveru podľa § 565 OZ nedošlo, ale išlo iba o výzvu veriteľa na splatenie dlhu podľa § 563 OZ, resp. vypovedanie zmluvy, sa odvolaciemu súdu javí ako účelová a ničím nepodložená. Navyše, s uvedenou argumentáciou odvolateľa sa súd prvej inštancie presvedčivo vysporiadal v bode 24. odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde poukázal na aj na hlavu 7. § 3 písm. a) v spojení s hlavou 11. § 9 úverových podmienok, v ktorých úverové podmienky spájajú s omeškaním splácania úveru následok v podobe zosplatenia celého úveru. K námietke žalobcu, že zmluva o revolvingovom úvere bola dohodnutá na dobu neurčitú a teda dohoda o plnení v splátkach na dobu určitú absentovala následkom čoho veriteľ nemohol pristúpiť k výzve na splatenie celého dlhu, odvolací súd uvádza, že ust. § 565 a § 53 ods. 9 OZ neupravuje, že následok riadneho neplnenia v splátkach v podobe zaplatenia celej pohľadávky sa týka len spotrebiteľskej zmluvy uzavretej na dobu určitú. Pre možnosť využitia oprávnenia veriteľa pristúpiť k jednorazovému zosplateniu dlhu preto nie je podstatné, či ide o zmluvu na dobu určitú, či neurčitú.

Žalobca ďalej v odvolaní namietal nesprávnosť výkladu ust. § 565 OZ v nadväznosti na ust. § 103 OZ súdom prvej inštancie. Uviedol, že ak veriteľ uplatňuje právo podľa § 565 OZ v právnom vzťahu vzniknutom zo spotrebiteľskej zmluvy, musí byť spotrebiteľ v 3 mesačnom omeškaní s platením splátok (ako vyžaduje ust. § 53 ods. 9 OZ), musí byť súčasne upozornený na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ (ako vyžaduje ust. § 53 ods. 9 OZ), avšak napriek tomu môže byť toto právo dodávateľom uplatnené v zmysle druhej vety ust. § 565 OZ len pre nesplnenie splátky, ktorá bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva, teda v súdenom prípade splátke splatnej 20.09.2018 (od ktorej splatnosti sa odvíja začiatok plynutia premlčacej doby). S uvedeným právnym názorom odvolateľa sa nemožno stotožniť. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ umožňuje uplatniť právo na zosplatenie úveru v zmysle § 565 OZ až po minimálne trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. V tejto časti je ustanovenie cit. § 53 ods. 9 OZ lex specialis k § 565 druhá veta OZ, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Potom je potrebné druhú vetu ust. § 565 OZ interpretovať tak, že možnosť vykonať právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky vzniká veriteľovi uplynutím trojmesačného omeškania s niektorou splátkou a trvá do okamihu, kedy by uplynulo trojmesačné omeškanie s ďalšou splátkou, teda kedy by vznikla veriteľovi podľa § 53 ods. 9 OZ nová (ďalšia) možnosť toto právo uplatniť. V zmysle § 103 OZ potom platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti tej splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada. Premlčanie celého zvyšku dlhu preto nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ani na okamih uplynutia 3 - mesačného omeškania s plnením splátky, pre ktorú veriteľ pristúpil k omeškaniu, ale na okamih zročnosti tej splátky, kvôli ktorej sa toto právo využíva a od zročnosti tejto splátky plynie premlčacia doba v zmysle § 103 OZ. Súd prvej inštancie správne uzavrel v bode 27. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že v danom prípade k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo pre nesplatenie splátky splatnej dňa 20.6.2018, pretože s touto splátkou bol žalovaný ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní aspoň tri mesiace. Trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ustanovenia § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka tak uplynula dňa 20.06.2021, nárok žalobcu bol teda premlčaný.

Podľa § 1 zák. č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú, b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

Podľa § 8 zák. č. 62/2020 Z. z., lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú, b) ktoré uplynuli po 31. decembri 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

Pokiaľ ide o námietku odvolateľa, že súd prvej inštancie nezohľadnil zákon č. 62/2020 Z. z. a premlčacia lehota sa predlžuje podľa § 1 a 8 cit. zákona o 76 dní, odvolací súd konštatuje, že nie je dôvodná. Z dôvodovej správy k cit. zákonu je zrejmé, že účelom zákonodarcu bola ochrana osôb v období časovo definovaných v § 1 a § 8 zák. č. 62/2020 Z. z. pred premlčaním alebo zánikom práv v dôsledku obmedzení súvisiacich s pandemiou COVID-19, ktoré by mohli zabrániť uplatňovaniu alebo bráneniu ich práv na súde. Ust. § 1 a § 8 zák. č. 62/2020 Z. z. upravuje spočívanie iba tých lehôt, ktoré by vo vyššie uvedenom časovom rozpätí uplynuli a po odpadnutí prekážky – v tomto prípade zákonom vymedzeným termínom, ich plynutie pokračuje. Cit. ust. § 1 a § 8 však nemožno vykladať tak, že v danom vymedzenom časovom období neplynú (prerušujú sa) všetky premlčacie doby, ktoré plynuli počas obdobia vymedzeného v citovaných ustanoveniach. Nemožno preto dať za pravdu odvolateľovi, že premlčacia doba (ktorá v danom prípade uplynula dňa 20.06.2021), teda mimo obdobia definovaného v § 1 a § 8 zák. č. 62/2020 Z. z., neplynula po dobu 76 dní.

Na základe vyššie uvedeného sa odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a s poukazom na § 387 CSP napadnutý rozsudok potvrdil.

V zmysle § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný, patril by mu preto voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a z obsahu spisu nevyplýva, že by mu trovy v konaní vznikli. Odvolací súd mu preto v súlade s čl. 17 CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).